

MONUMENT & LANDSCHAP

Postbus 34
6573 ZG Beek-Berg en Dal

Email: secretaris@monumentenlandschap.nl
Website: www.monumentenlandschap.nl

NIEUWSBRIEF 75
Jaargang 19, nummer 3
September 2019

Komende activiteiten

- Zaterdag 14 september en zondag 15 september 2019. Open Monumentendagen. Thema: Plekken van plezier.

PROGRAMMA OPEN MONUMENTENDAGEN 2019

Zaterdag 14 september – zondag 15 september

De Open monumentendagen zijn weer in aantocht. Het is altijd weer een klus om een interessant en gevarieerd programma samen te stellen. Vorig jaar konden we ons o.m. verheugen op honderden belangstellenden die De Refter in Ubbergen bezochten en kennis konden nemen van de boeiende geschiedenis van dit pand en een wandeling konden maken door de zeer bijzondere tuinen, het kerkhofje van de nonnen en het 'bronnenbos'. Wij denken ook dit jaar erin geslaagd te zijn om gemeente breed op beide dagen iets moois te bieden. Noteert u maar vast in uw agenda:

Prachtige rondrit met zonnetreintje in de Ooijpolder **Zondag 15 september 13.30 uur, Reiner van Ooijplein in Ooij**

Stichting Monument en Landschap heeft een aantal wandel/fietsroutes ontwikkeld over de wederopbouw na W.O.II, o.m. in de Ooijpolder. De meeste dorpen in de Ooijpolder hebben enorm te lijden gehad omdat de polder in de frontlinie lag. Talloze boerderijen en huizen werden verwoest. Na de oorlog begonnen de inwoners als snel met de wederopbouw. Wij nemen u mee door het prachtige landschap en vertellen over de roerige geschiedenis en het culturele erfgoed, mede aan de hand van de wederopbouwarchitectuur. Het eerste deel van de rondrit eindigt bij de kerk in Kekerdom, waar u een rondleiding kunt krijgen in de kerk en het enige buitendijkse kerkhof in Nederland. Hier is ook een ‘Franse markt’, waar u een hapje of drankje kunt nuttigen. Na deze pauze vertrekken we weer richting Ooij.

Stichting Monument en Landschap heeft 3 wederopbouwroutes gemaakt die u gratis kunt downloaden op RoutAbeL. Deze app wijst u de weg en informeert u met tekst, beeld en geluid. Bij aanvang van de rondrit krijgt u daarover een folder uitgereikt.

Om zeker te zijn van een plaats in het treintje is het wenselijk dat u tevoren reserveert. Graag uw mail met naam en aantal personen naar f.tittse@gmail.com o.v.v. Open Monumentendag.

Laurentiuskerk Kekerdom

Duffeltdijk 11, Kekerdom

Zaterdag 14 september

20.00 - 22.00 uur Concert El Periquin y Grupo, 3 beroemde flamenco artiesten spelen voor het eerst in het kerkje in Kekerdom.

Zondag 15 september

09.15 - 10.00 uur H. Mis met medewerking van het Laurentiuskoor.
10.00 - 10.30 uur Traktatie op koffie en gebak voor kerkgangers.
10.30 - 11.00 uur Inspirerende lezing over de de Millingerwaard door Johan Bekhuis

11.00 – 12.30 uur

Aftrap dorpswandeling o.l.v. Johan Bekhuis. Deze wandeling van ca. 5 km loopt gedeeltelijk door het prachtige natuurgebied de Millingerwaard. Goed schoeisel aanbevolen.

12.30 - 13.00 uur

Een heerlijke tapas of barbecue als lunch.

13.00 - 14.00 uur

Orgelconcert op het befaamde Smitsorgel door Arjan Snel.

14.30 - 15.45 uur

Concert Couleur Locale.o.l.v .Laura Tammeling en Regina de Bakker op piano en orgel. Geniet van dit koor met prachtige religieuze en wereldse liederen.

16.00 - 17.00 uur

De band Maggie belooft een swingende afsluiting van de dag.

17.15 uur

Sluiting terras.

De hele dag is het feestplein open met zitjes, statafels, kraampjes kunst, oude ambachten, hapjes en drankjes.

Alleen op monumentendag zondag 15 september is het oude pad tussen de kerk en de molen geopend. Het is de kortste route tussen de twee Kekerdomse Rijksmonumenten, de kerk en de molen. Bij de kerk en bij de molen is een wandelkaart met route beschikbaar.

Huis Wylerberg

Rijksstraatweg 178 te Beek-Berg en Dal

Zaterdag 14 september 10.30 – 15.00 uur

11.00 u. Lezing - **Geschiedenis Wylerberg** door Jeroen van Zuylen. Hij verhaalt de fascinerende geschiedenis van Huis Wylerberg, waarin de 1^e en 2^e Wereldoorlog een grote rol hebben gespeeld. De ‘witte villa’ op de stuwwal in Beek-Ubbergen is een van de mooiste voorbeelden van het Duits expressionisme.

12.00 u. Muziek - Blues- en Rootszanger **Robert den Hartigh** zorgt voor de muzikale omlijsting. Met zijn intense, doorleefde zang- en gitaarspel brengt Robert prachtige ballads en up-tempo songs over het leven en de liefde, vol melancholie en hartstocht.

13.30 u. Lezing - **Bartning en Bauhaus** door Lidwine Janssens. Expressionisme en de vormgeving van Huis Wylerberg.

Kerkje aan de Groesbeek en Kerkhof **Kerkstraat 18 te Groesbeek**

Zaterdag 14 en zondag 15 september 11.00 uur tot 16.00 uur

Op beide dagen zijn er muzikale activiteiten en is er een foto-expositie van Jannie Schaapman. Bezoekers kunnen vrij in- en uitlopen en de bezoekers worden ontvangen door een team van vrijwilligers die kennis hebben van de geschiedenis van de kerk.

Op zaterdag worden de bezoekers verrast door Lisette Cillessen uit Groesbeek. Zij speelt piano en orgel en waarschijnlijk activeert zij ook nog andere muzikanten om die dag passende achtergrondmuziek te maken.

Op zondagmorgen tussen 11.00 en 13.00 uur speelt Ariane Veenstra op haar dwarsfluit. Om 15.00 uur sluiten wij onze zomeractiviteit Zomeropenstelling Kerk aan de Groesbeek af met een concert van circa één uur. Initiatief voor het concert, zang, orgel, piano, strijkers, is sopraan/zangeres/muziekdocenten Tineke Rietbergen uit Mook.

September maand van de waarheid Sint-Bartholomaeuskerk Beek

Gesprek met aspirantkoper Servisch-Orthodoxe kerk over toekomst van rijksmonument. Door Henk Verhagen

BEEK/NIJMEGEN – Het bestuur van de RK Parochie Maria ten Hemelopneming verwacht volgende maand duidelijkheid of het in de Servisch-Orthodoxe kerkgemeenschap van de Heilige Sava de gedroomde koper heeft gevonden voor de Sint-Bartholomeuskerk in Beek.

Pastoor Henk Janssen hoopt dat de aspirantkoper in het komende gesprek kan aangeven voldoende financiële middelen te hebben om de toekomst van de rijksmonumentale kerk te garanderen. “De aankoop van 345.000 is één ding. Maar er zijn voor 800.000 euro nog twee grote daken te doen, waarvan de helft voor rekening van de koper komt.”

De Servisch-Orthodoxe kerk houdt haar vieringen momenteel in een kapel aan de Dobbelmanweg in Nijmegen. Ze zit daar naar haar gevoel te krap en wil naar een groter gebouw, zoals de Bartholomaeuskerk in Beek. Uit het gesprek met het parochiebestuur volgden enkele momenten waarop parochianen van de Heilige Sava konden ‘proefdraaien’ in Beek. Sindsdien is het stil geworden rond de aankoopplannen.

Als penningmeester van de Servische gelovigen geeft Viktor Modrlanović daar een verklaring voor. “We inventariseren de mogelijkheden, maar dat heeft tijd nodig. We zijn drukdoende en beseffen dat de verkoper liefst zo spoedig mogelijk zaken wil doen. Maar wij hebben graag duidelijkheid.” Zo zijn er onder meer vragen uitgezet bij de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed waarvan nog antwoorden worden verwacht. “Maar het is vakantietijd.” Modrlanović zegt dat de vraagprijs van 3,45 ton geen probleem is voor zijn kerk. “Financieel moet het kunnen, anders hadden we allang afgezien van verdere stappen.”

Intussen staat de kerk nog steeds te koop op de website van maatschappelijk vastgoedmakelaar Reliplan. “Er is nog geen sluitende afspraak gemaakt met de belangstellende. We moeten nog bekijken of die het ook daadwerkelijk koopt. Dit proces duurt langer dan dat je een woonhuis koopt”, zegt vastgoedadviseur Ton van Cooten. “Een aandachtspunt van de parochie is of de koper die zorg aan onderhoud kan geven die het kerkbestuur gewenst acht.”

Het aankoopbedrag van 345.000 euro is volgens Van Cooten ‘geen issue’. “De prijs die de parochie vraagt lijkt best vriendelijk. Maar met het aspect onderhoud is een hoger bedrag gemoeid dan met de aankoop alleen.”

De Bartholomaeuskerk is recentelijk voor een deel gerenoveerd. Tussen maart en juli 2017 pleegde bouwbedrijf Van Dinther uit Schaijk herstelwerkzaamheden aan een gedeelte van het dak en aan de toren. Maar volgens pastoor Janssen brengt het kerkbestuur uitdrukkelijk onder de aandacht van de Heilige Sava dat er in de komende twaalf jaar nog twee grote daken te doen zijn. “We hebben ze de tijd gegeven om zaken uit te zoeken. Het gaat om ongeveer acht ton, waarvan de helft wordt gesubsidieerd. De koper moet dus vier ton bij elkaar hebben voor onderhoud. En daarbuiten voor verwarming, verlichting en het dagelijkse onderhoud.”

Dat de zaak in september beklonken wordt, is dus geenszins zeker. “Het kerkbestuur verkoopt niet als het niet de indruk heeft dat de koper het kan volhouden. We moeten elkaar niet al te lang aan de praat houden”, zoals de pastoor het zegt. “We willen niet dat de kerk over twee, drie jaar weer te koop wordt aangeboden.” Mocht het in september wel tot een akkoord komen, dan wordt de transactie nog voorgelegd aan de Raad van Economische Aangelegenheden (REA) van het bisdom Den Bosch. “Die moet de bisschop adviseren”, licht pastoor Janssen toe. Hij zegt dat er meerdere gegadigden zijn zonder namen te noemen. “Twaalf, dertien instanties wilden met ons in gesprek. Wij willen het liefst met een geloofsgemeenschap in zee. Daarnaast zijn er twee bedrijven die de kerk open willen houden en laten gebruiken voor diensten. Dat spreekt ons zeer aan.”

Bisdom Den Bosch heeft volgens pastoor Janssen nooit eerder meegemaakt dat een bedrijf zich garantstelt om een kerk als monument open te houden en er vieringen in te laten houden. Dat brengt hem ertoe nog een andere oplossing aan te dragen. “Misschien is een combinatie mogelijk met de Servische parochie en een bedrijf. Dat we het met ons drieën doen.”

Film over de bouwgeschiedenis van de Sint-Bartholomaeuskerk:

https://www.youtube.com/watch?v=ymZlZZNH_dk

Filosofenbrug in Beek ziet er weer goed uit

BERG EN DAL -De filosofenbrug in het Filosofendal in Berg en Dal is onlangs heropend. De overgang, die zo'n 30 jaar oud is, was zodanig in verval geraakt dat restauratie nodig was. Stichting Walk of Wisdom droeg daaraan bij, ze zette een sponsoractie op.

Cultuurfonds Rijk van Nijmegen, pannenkoekenrestaurant de Duivelsberg, de gemeente Berg en Dal en B&B Pastorie Beek deden een duit in het zakje. In totaal werd er 3750 euro opgehaald. „Daarmee is al het hout vernieuwd. Vrijwilligers van Staatsbosbeheer zijn twee maanden bezig geweest met klussen. Men bereikt de Filosofenbrug door naast pannenkoekenrestaurant De Heksendans rechtdoor te lopen, langs villa Berglust, en daarachter vervolgens rechts naar beneden. Na een kwartier lopen komt u bij de brug.

Historische Markt 2019

Zaterdag 5 oktober a.s. vindt een Historische Markt plaats in Holthurnsche Hof in Berg en Dal.

Deze markt is het 3^e project van de Stichting Heemkunde Berg en Dal. De projecten zijn een uitwerking van het Erfgoedbeleid van de gemeente Berg en Dal, zoals beschreven in de nota Erfgoedvisie 2016, vastgesteld in juni 2017.

De 9 historische erfgoedorganisaties die aangesloten zijn bij het erfgoedberaad in de gemeente Berg en Dal presenteren hun activiteiten aan het publiek.

De historische markt is onderdeel van de landelijke activiteiten in het kader van de Maand van de Geschiedenis.

Voor vragen over de markt kan contact opgenomen worden met Geert Fleuren tel 06-15526481 of email HistorischeMarkt2019@kpnmail.nl of via de website www.maandvandegeschiedenis.nl

Bericht van de penningmeester

Geachte vriend van de stichting Monument en Landschap,

We naderen al het 4^e kwartaal van 2019 en moeten constateren dat een aantal van onze vrienden nog niet de donatie 2019 hebben overgemaakt. Om ons werk goed te kunnen doen zijn wij afhankelijk van uw giften. Dus mocht u vergeten zijn het over te maken dan vragen wij u bij dezen om het alsnog minimaal € 15,- over te maken op onze bankrekening **NL82 RABO 0105 1115 62** t.n.v. Monument en Landschap te Beek. Wilt u bij de storting uw postcode + huisnummer vermelden? Dat stelt ons in staat uw bijdrage snel in de administratie te verwerken. De bank vermeldt alleen de naam van de rekeninghouder, geen adres. Zeker als de donateur niet zelf betaalt, maar ook bij veel voorkomende namen, kost dit veel zoekwerk.